

Demonstratie Microscopie

17 oktober 2024

KAGM

URANIA

Programma

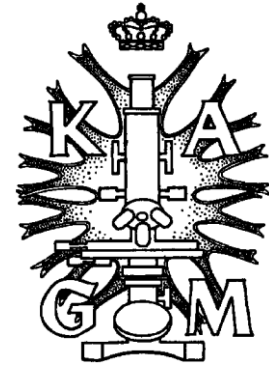

- Voorstelling van het Koninklijk Antwerps Genootschap voor Micrografie (KAGM)
- Beknopte geschiedenis van de microscopie
- KAGM activiteiten tijdens werkavonden en onderzoeksveld
- Technieken: inbedding, microtomie en kleuring
- Microfotografie en beeldverbetering
- Demonstratie van microscopen met verschillende belichtingsvormen
- Bekijken van preparaten door elke deelnemer

Koninklijk Antwerps Genootschap voor Micrografie

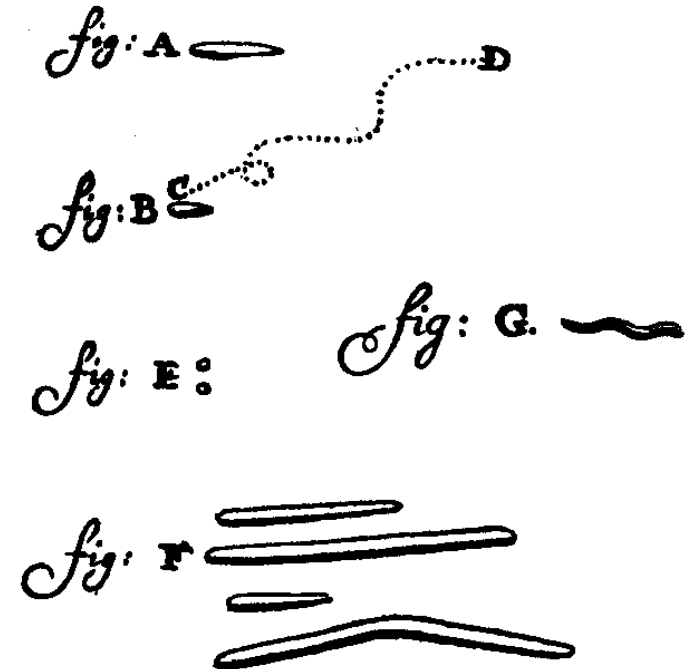
- 115 leden
- Om de twee weken bijeenkomst, op maandagavond om 19u30, in de bioruimte van de Universiteit Antwerpen (Campus Drie Eiken, gebouw O, 3de verdieping)
- Bekijk zeker onze website voor het programma: www.microscopie.be
- Iedereen is welkom!
- Het boek 'Microscopie als hobby', editie 2024 is te koop voor € 20

17de eeuw

Antoni van Leeuwenhoek (1632-1723)

- Fabriceerde zelf enkelvoudige microscoopjes (één lensje)
- Doorvallend licht, vergroting tot 260x !
- Bekeek en beschreef vele onderwerpen

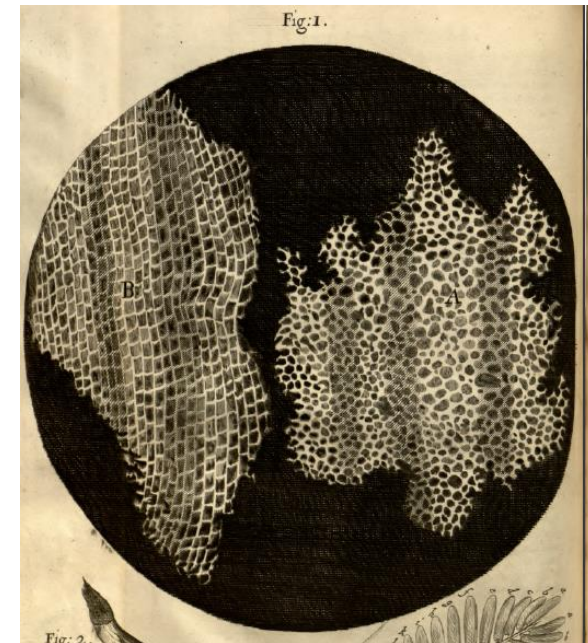
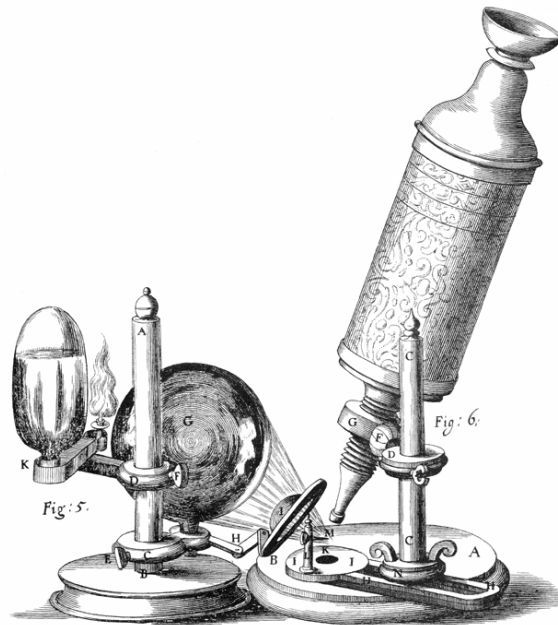

17de eeuw

Robert Hooke (1635 - 1703)

- Gebruikte een samengestelde microscoop ('compound')
- Objectief en oculair: vergroting ca 50x
- Bekeek en beschreef eveneens vele onderwerpen met opvallende belichting

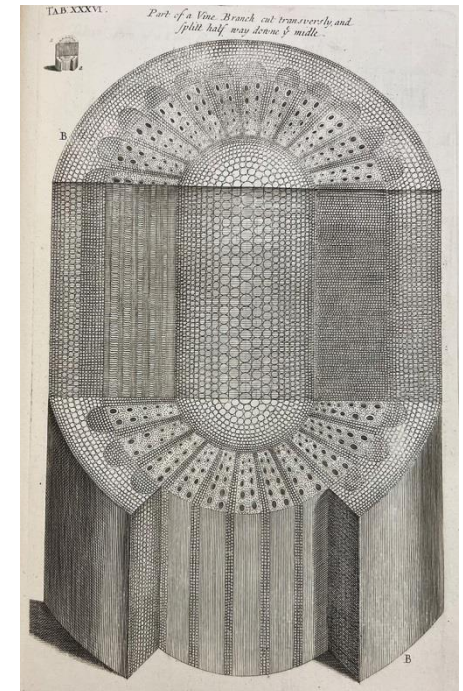
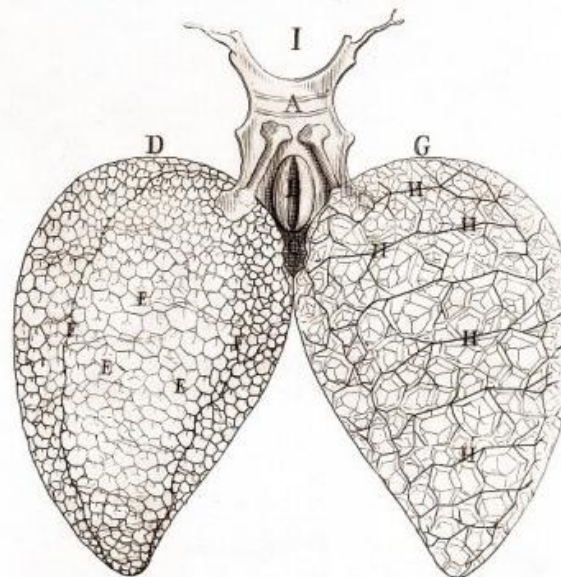

17de eeuw

Wetenschappelijke micrografen

Marcello Malpighi
(Italië 1624-1694)

Nehemia Grew
(Engeland 1641-1712)

Anatomie van planten en dieren

plantenanatomie

18de eeuw

Verbetering van het statief (vooral Groot-Brittannië)

Driepoot microscoop (Culpeper)
Ca 1730

Zuilmicroscoop (Cuff)
1750

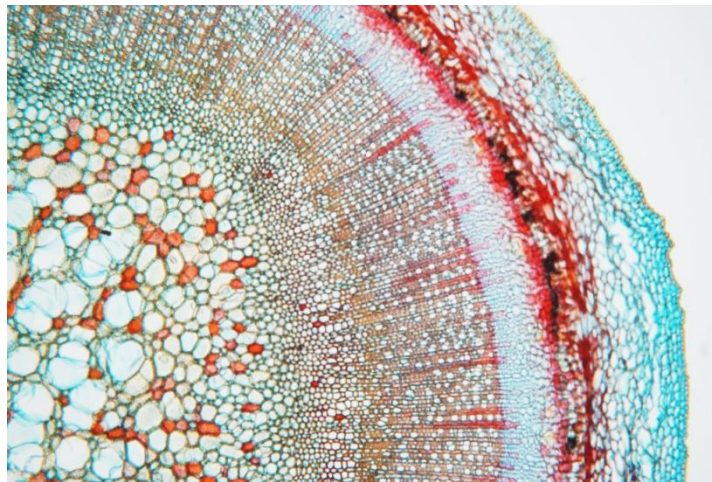

19de eeuw, eerste decennia

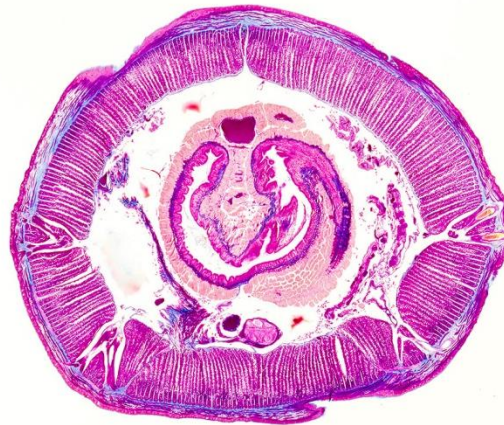
(Her)ontdekking van de 'cel' in de biologie

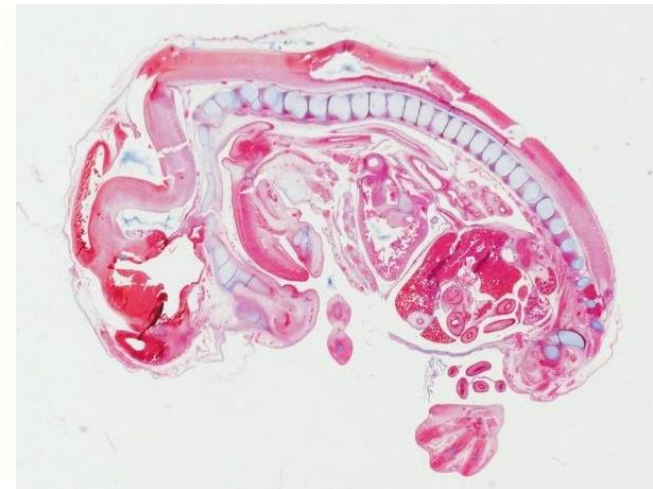
- De cel ontdekt als bouwsteen van planten en dieren
- Ontwikkeling van prepareer- en kleurtechnieken
- Daardoor ontstaan van
  - Plantenanatomie
  - Menselijke en dierlijke histologie
  - Embryologie

Takje dwars Camelia

Regenworm dwars

Embryo mopshond

19de eeuw – eerste helft

Evolutie naar de moderne microscoop

- Ontwikkeling van het achromatisch objectief
  - Nederland: van Deijl
  - Frankrijk: Chevalier
- Ontstaan van de achromatische microscoop (Chevalier)

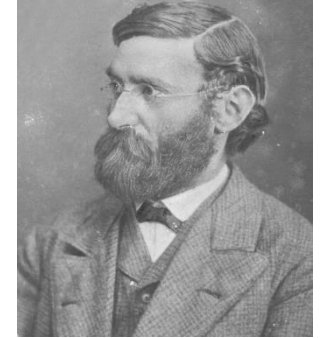
19de eeuw – tweede helft

Evolutie naar de moderne microscoop

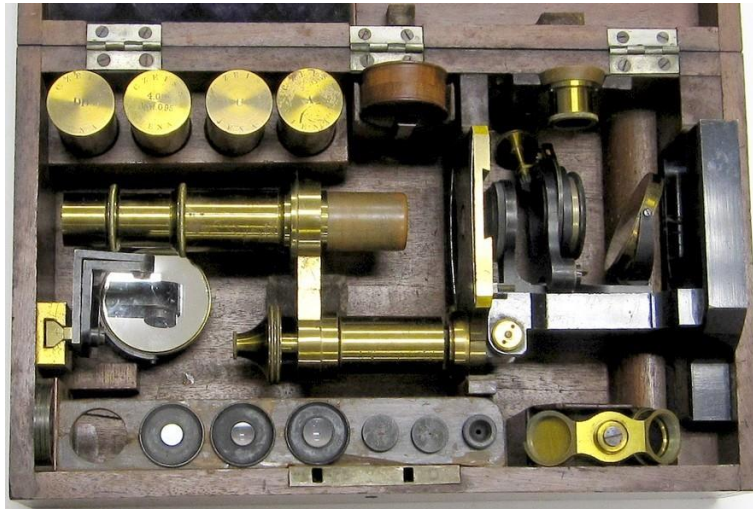

1866: begin samenwerking C. Zeiss & E. Abbe
Ontwikkeling volwaardig belichtingsapparaat (condensor)
Ontwikkeling van het olie-immersie objectief tot 100x
Beeldvormingstheorie gebaseerd op golf-optica

- 1871: vanaf dan berekende objectieven en dus reproduceerbare techniek en kwaliteit!

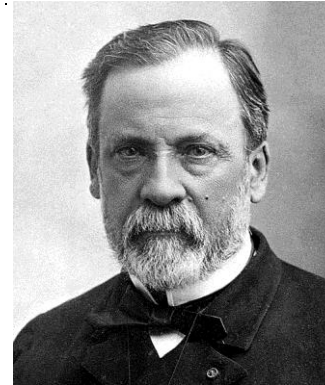

19de eeuw – tweede helft

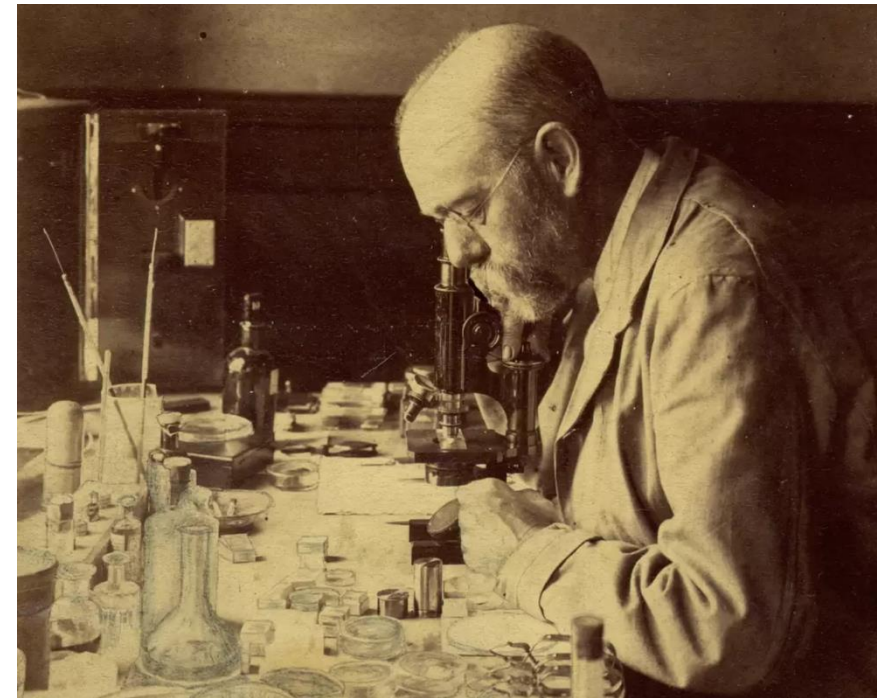
Wetenschappelijke doorbraken

- Louis Pasteur (1822-1895)
  - Studie van infectieziekten
  - Vaccin tegen hondsdolheid

- Robert Koch (1843-1910)
  - Grondlegger van de bacteriologie
  - Cyclus van de miltvuurbacterie
  - Ontdekker van de tbc bacil
  - Nobelprijs geneeskunde ...

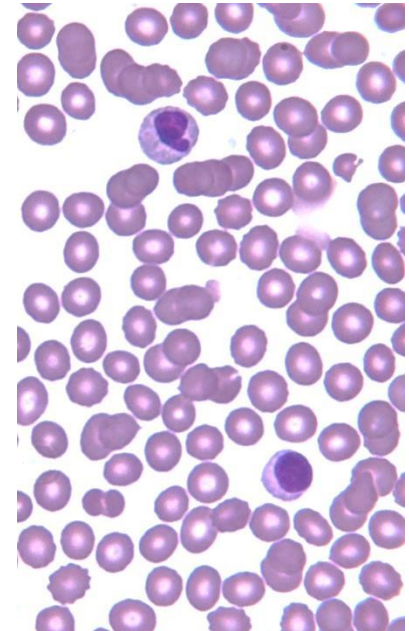
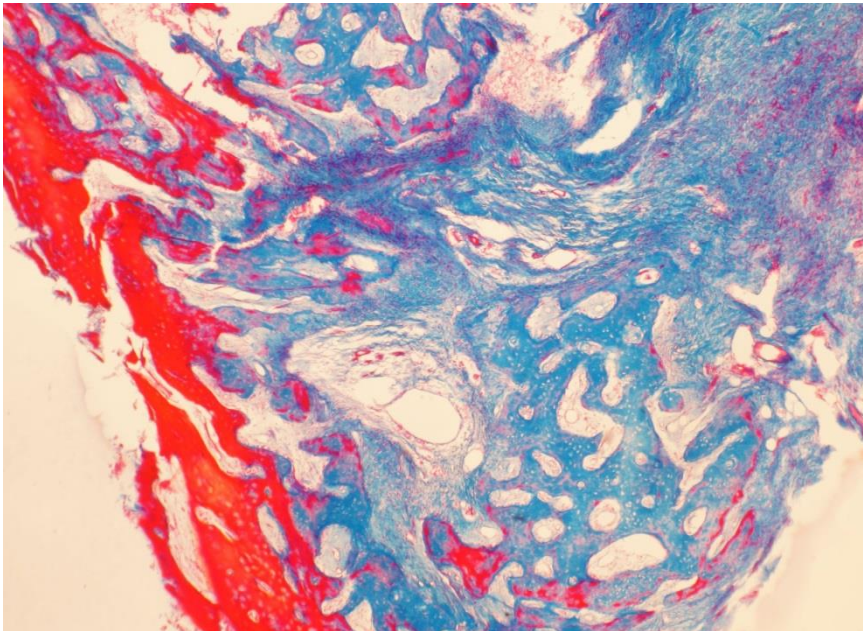
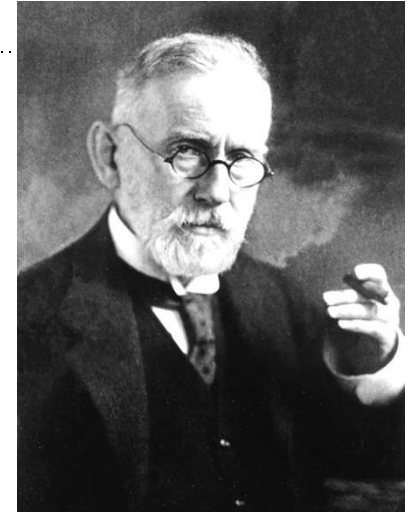

19de eeuw – tweede helft

Wetenschappelijke doorbraken

- Paul Ehrlich (1854-1915)
  - Gebruik van kleurstoffen in de histologie, bacteriologie en hematologie
  - Immunitietheorie, serumtherapie (o.a. difterie)
  - Succesvol geneesmiddel tegen syfilis

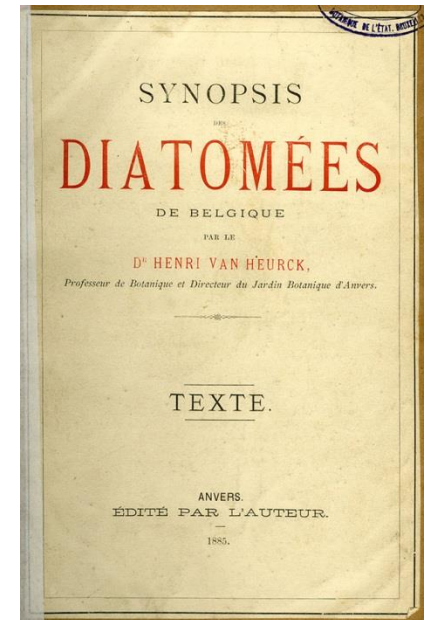

19de – 20ste eeuw

Een beroemde Antwerpse industrieel

Henry Van Heurck (1838-1909)

- Directeur van de Kruidtuin
- Gaf gratis lessen over microscopie
- Werd een autoriteit wat betreft diatomeeën
- Liet een rijke verzameling microscopen en preparaten na

13

Watson and Sons
microscop (1890)

Legpreparaat diatomeeën

KAGM

De hedendaagse microscoop

Welke activiteiten komen bij het KAGM aan bod?

- Werkavond met het maken van tijdelijke en blijvende preparaten, gecombineerd met toelichting

Welke activiteiten komen bij het KAGM aan bod?

- Avond met presentatie over een onderwerp i.v.m. microscopie

Welke activiteiten komen bij het KAGM aan bod?

- Demonstratie en aanleren van een microtechnische of micrografische techniek

Welke activiteiten komen bij het KAGM aan bod?

- Workshops microscopie tijdens congressen en wetenschapsdagen

Welke activiteiten komen bij het KAGM aan bod?

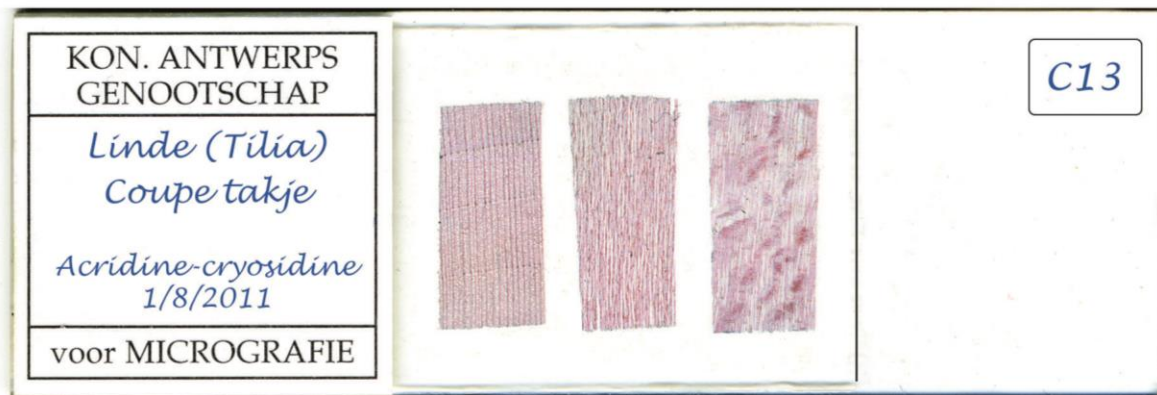
- Buitenactiviteiten (planktononderzoek, museumbezoek ...)

Wat is het onderzoeksveld?

- We maken tijdelijke en blijvende preparaten van planten, dieren, waterbewoners en andere onderzoeksobjecten
- Die moeten plat zijn en transparant bij onderzoek met doorvallend licht
- Of zo plat mogelijk en niet transparant bij onderzoek met opvallend licht
- Het onderzoeksveld is klein: enkele millimeters tot enkele micrometers, afhankelijk van de gebruikte vergroting

Verschillende belichtingstechnieken

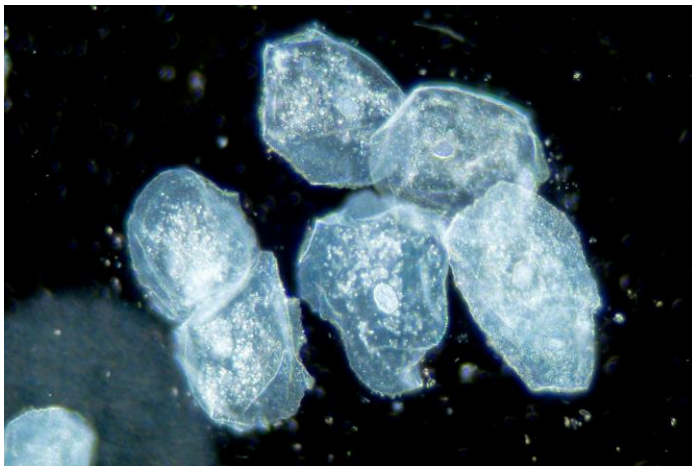

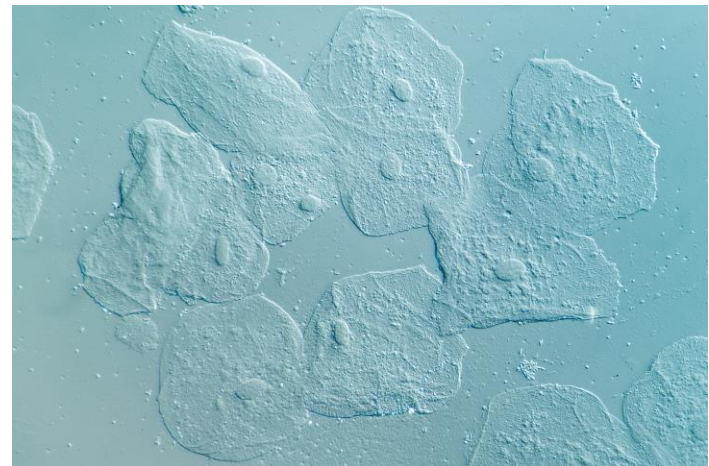
Helderveld

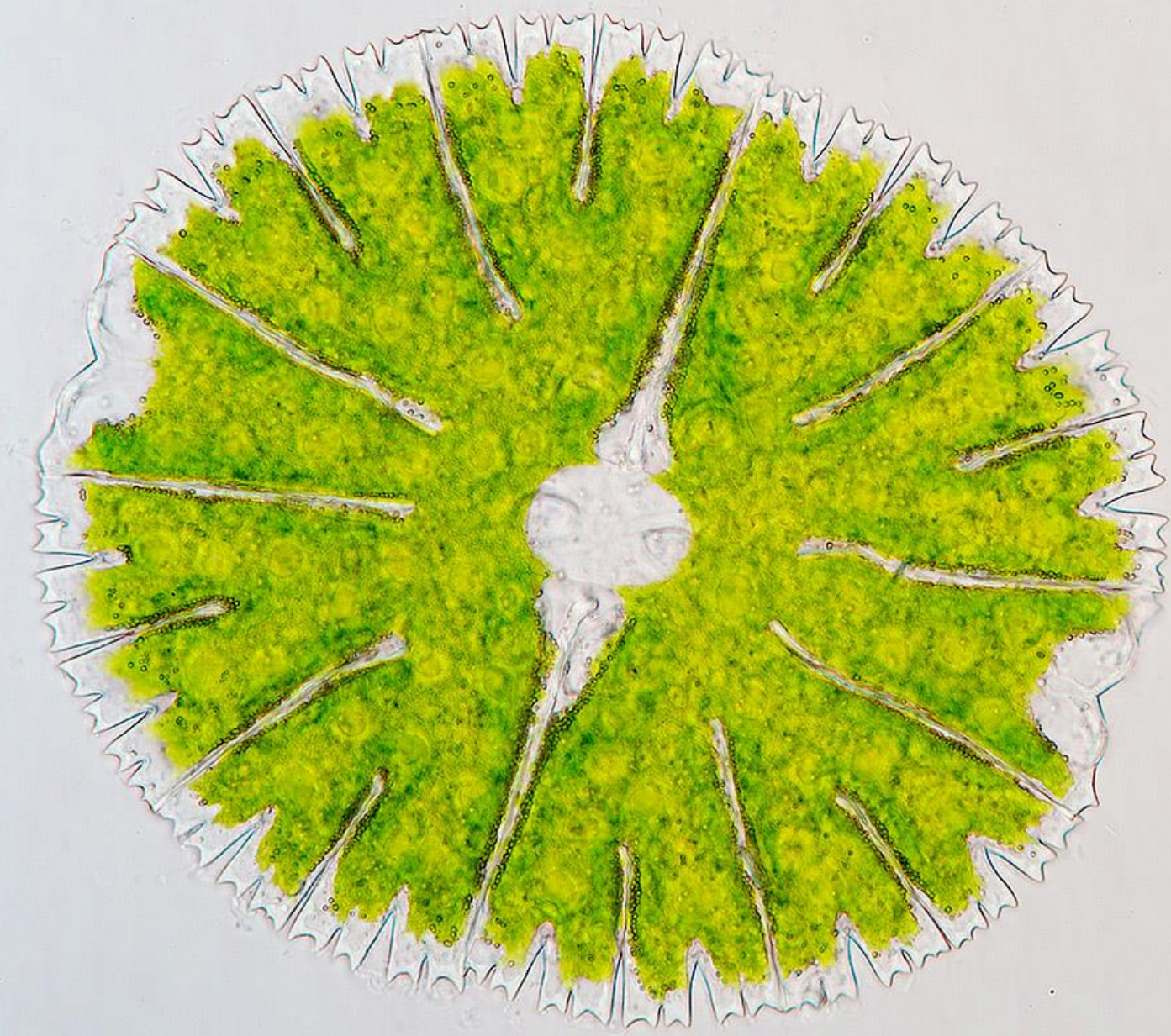
Fasecontrast

Donkerveld

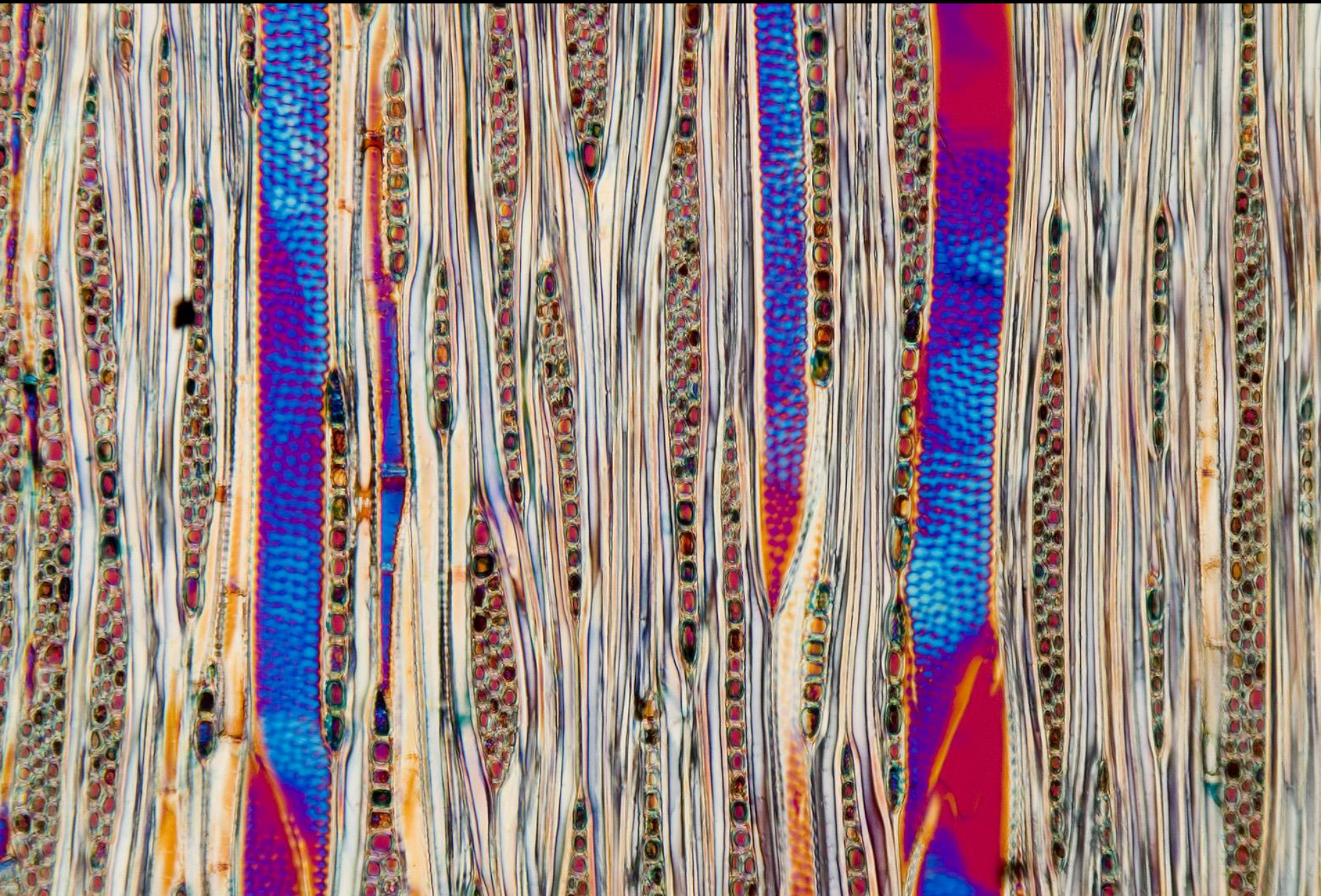
Differentieel interferentiecontrast

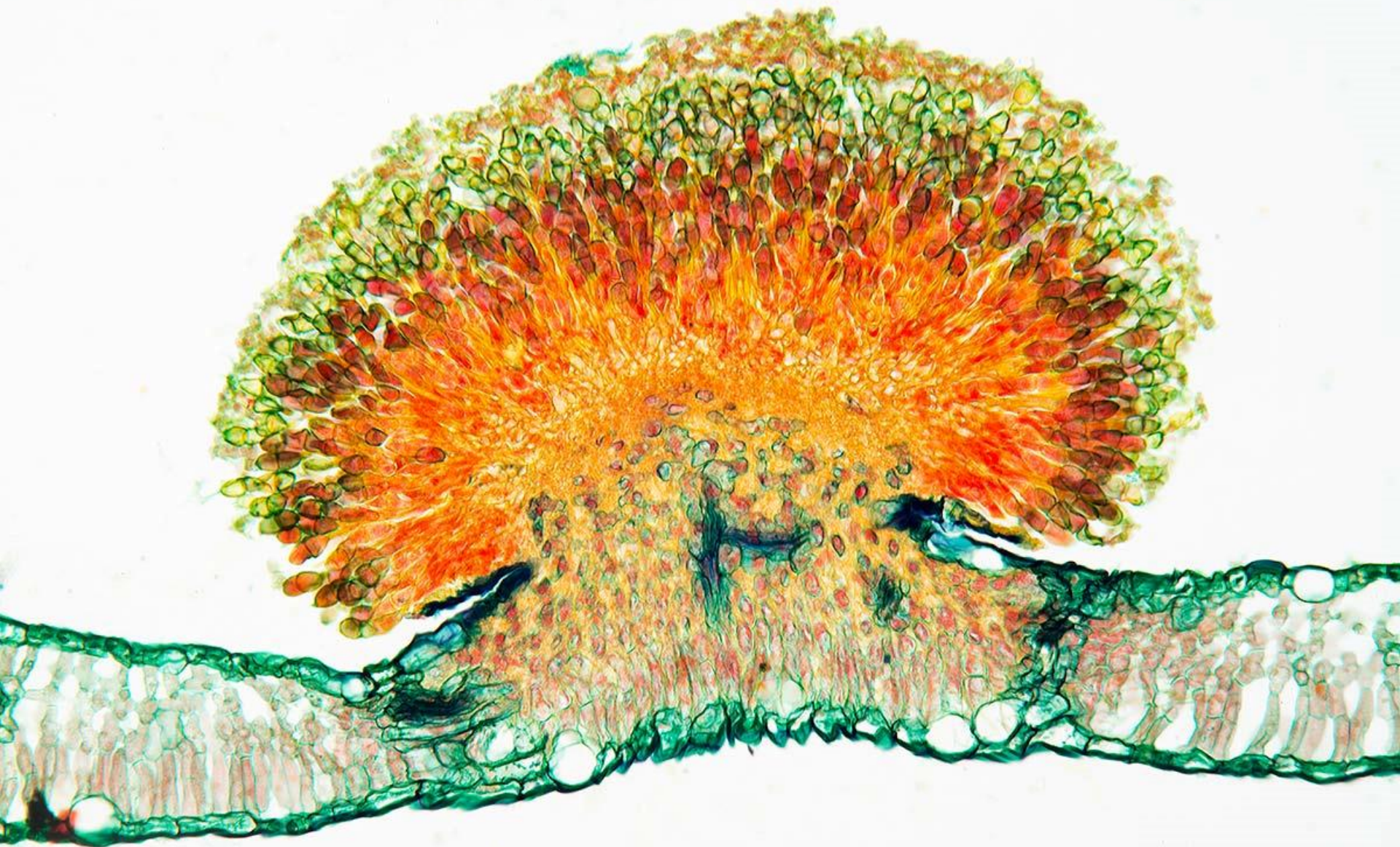

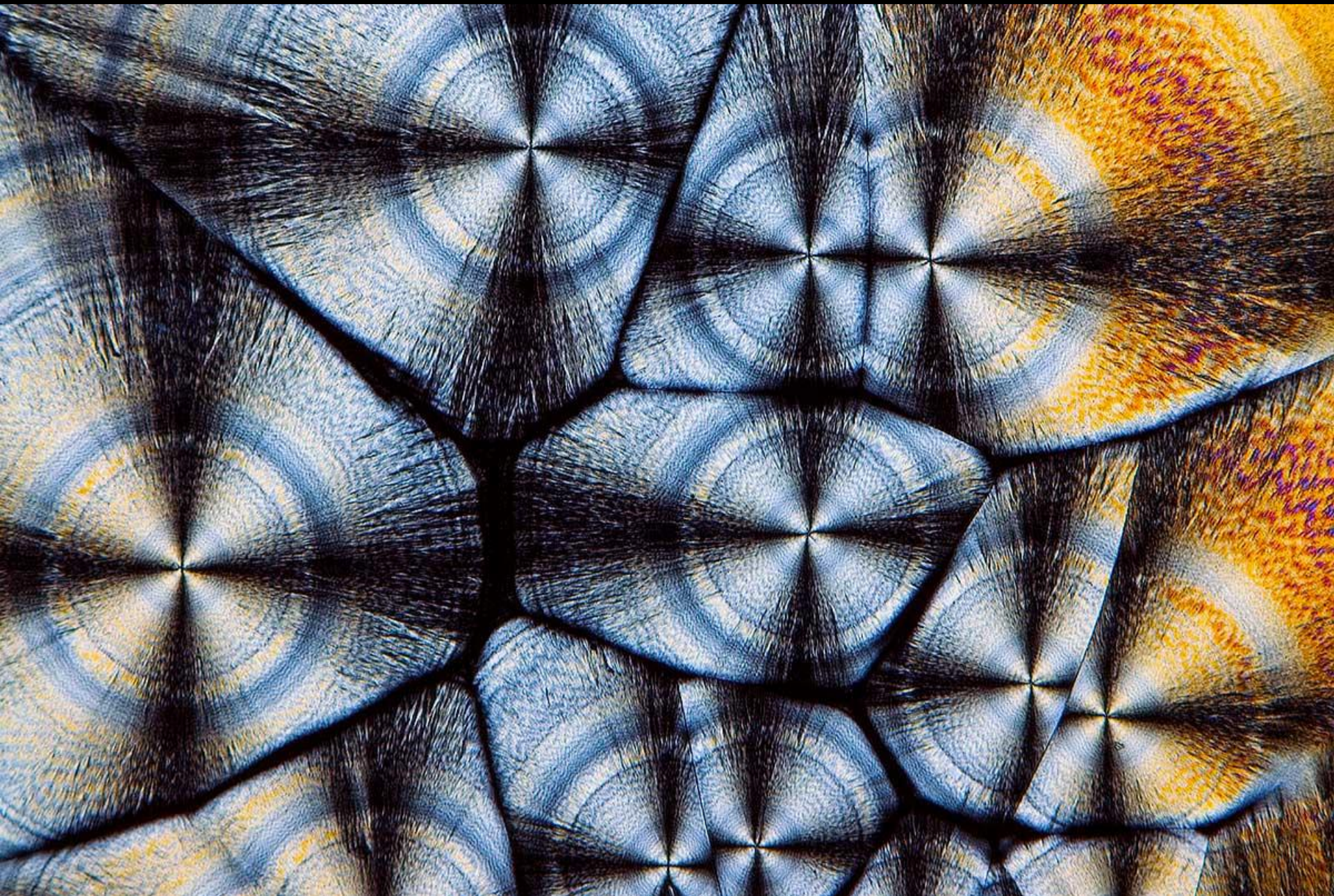

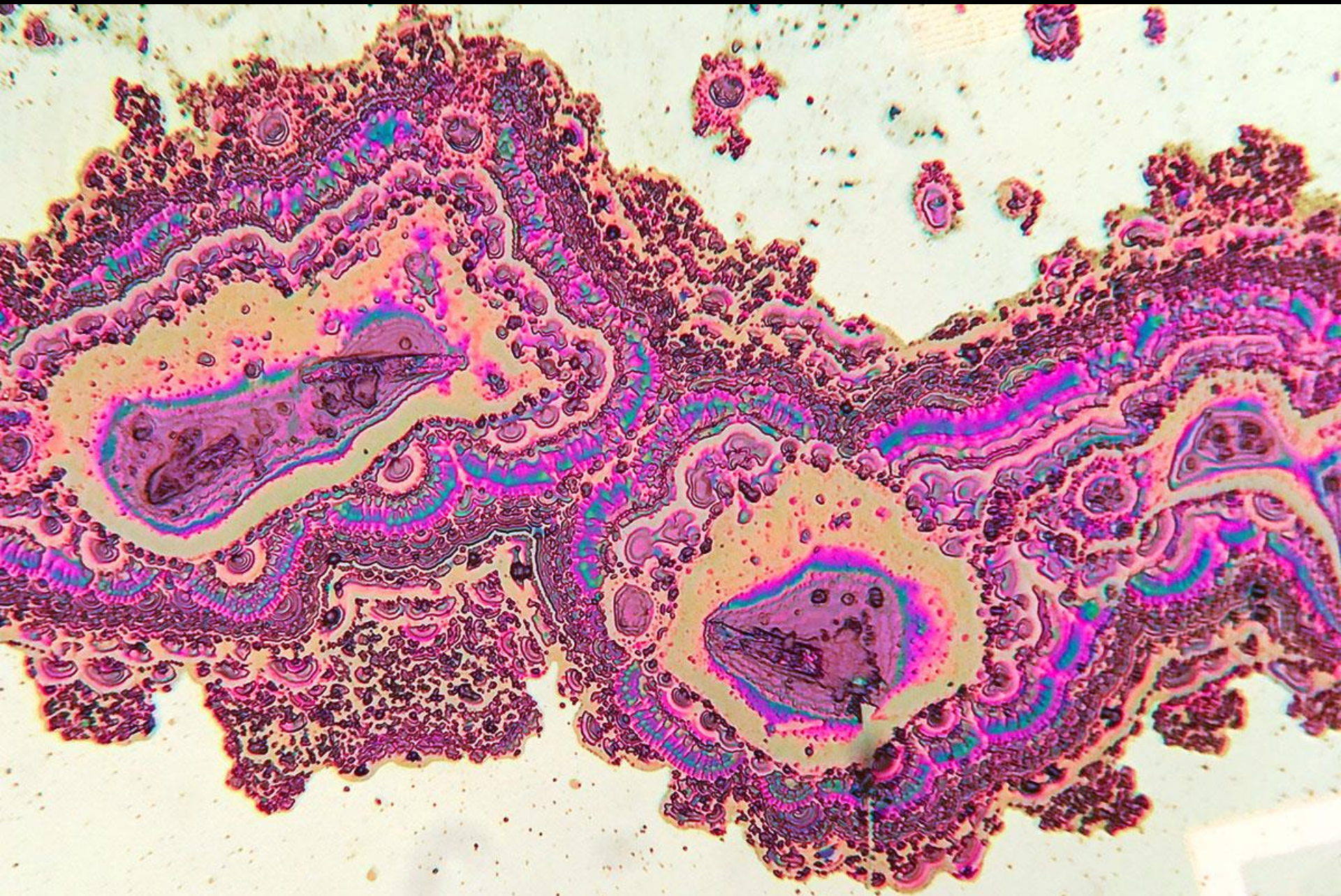

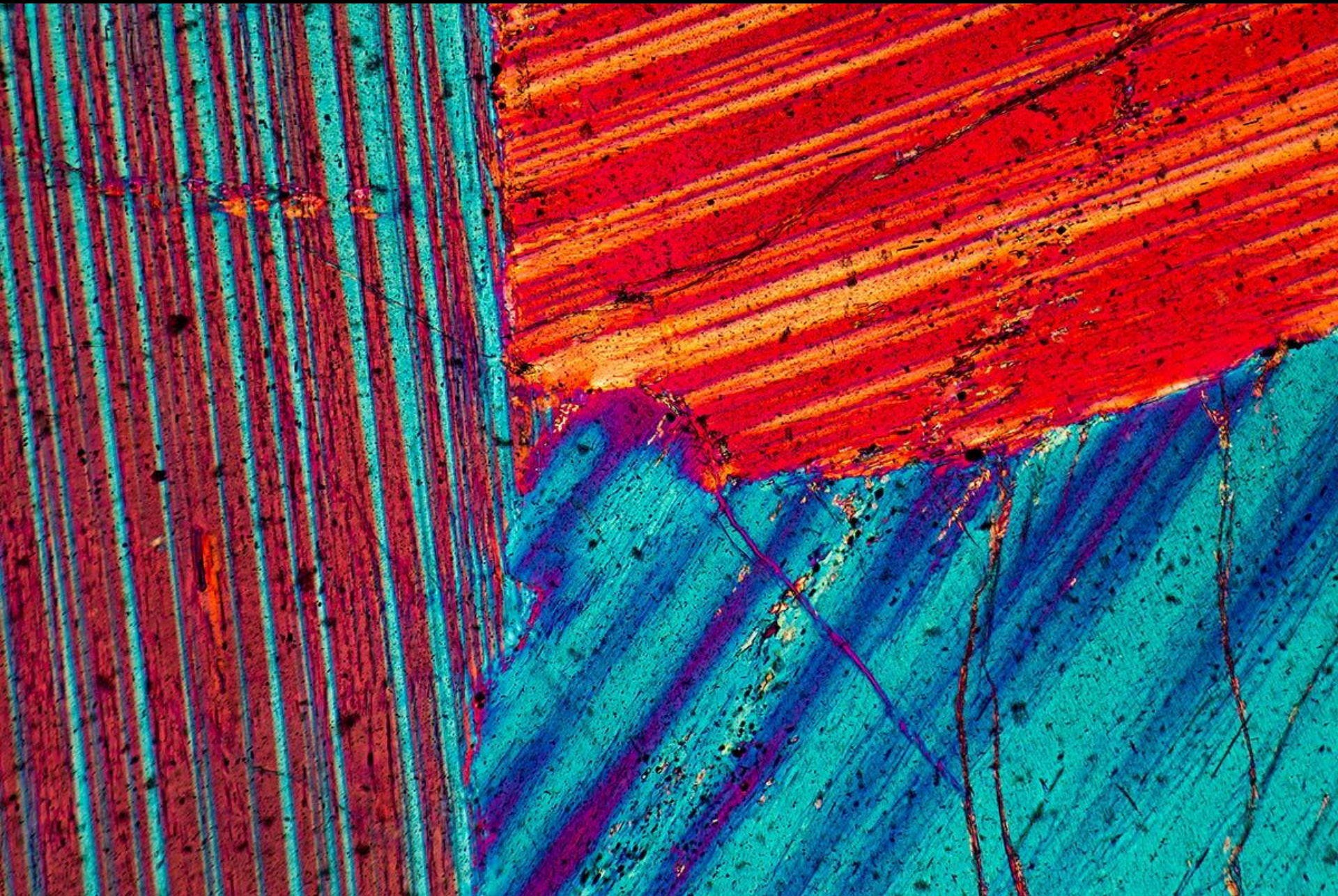

Enkele voorbeelden van filmen door de microscoop

Technieken: inbedding, microtomie, kleuringen

- Inbedding in paraffine voor het maken van dunne coupes van planten, dieren en in de geneeskunde
- Coupes van 20-30 μm (planten) en 5-10 μm voor dieren en in de geneeskunde

Knop boterbloem, dwarse coupe

Embryo kat, overlangse coupe

Inbedding in paraffine

- Het object wordt geïmpregneerd met paraffine om achteraf te kunnen snijden

Paraffine-oven

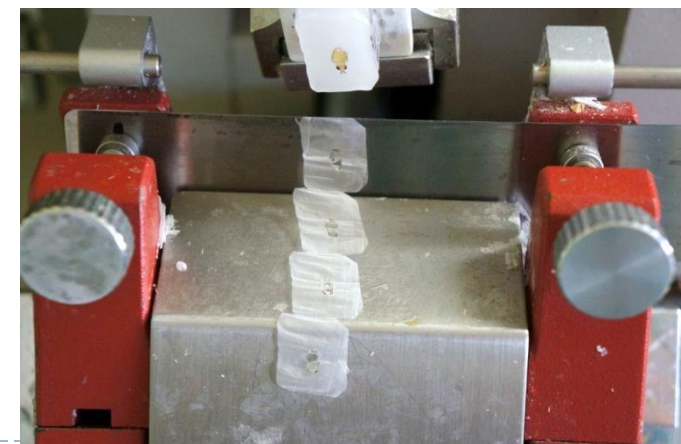
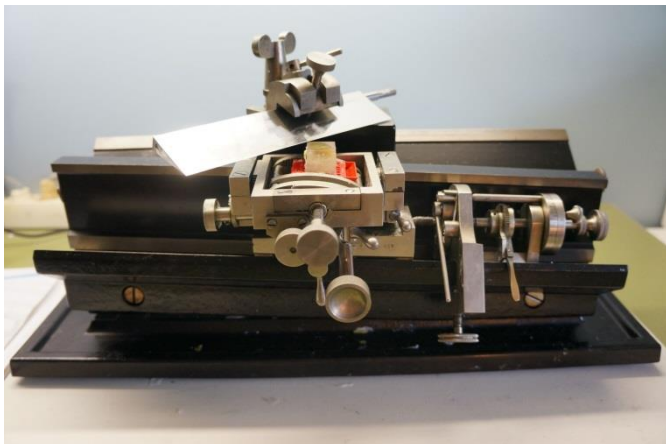
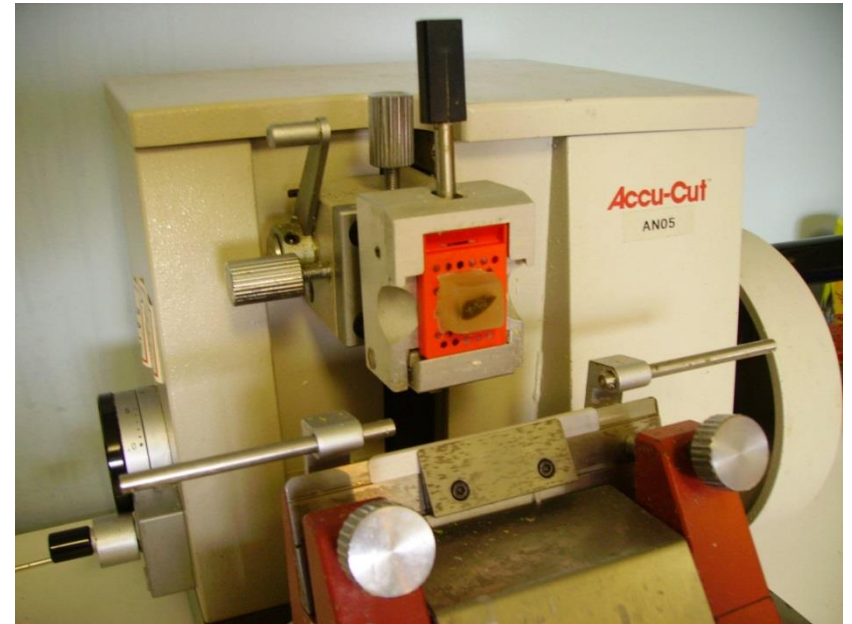

Het inbedden

Een paraffineblokje

Snijden met mechanisch microtoom

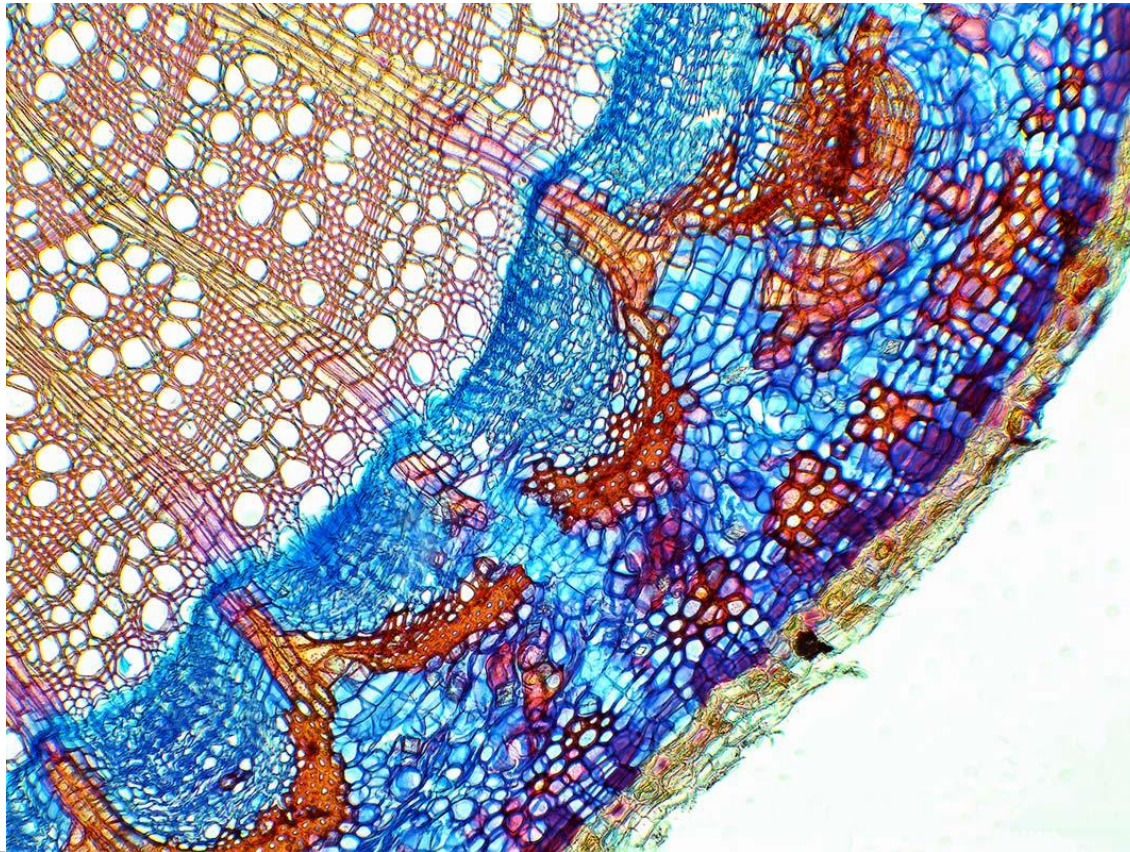

Kleuren van preparaten

- Takje plataan dwarsgesneden
- Contrastverhogende kleuring
- Verschillende structuren kunnen gedifferentieerd gekleurd worden

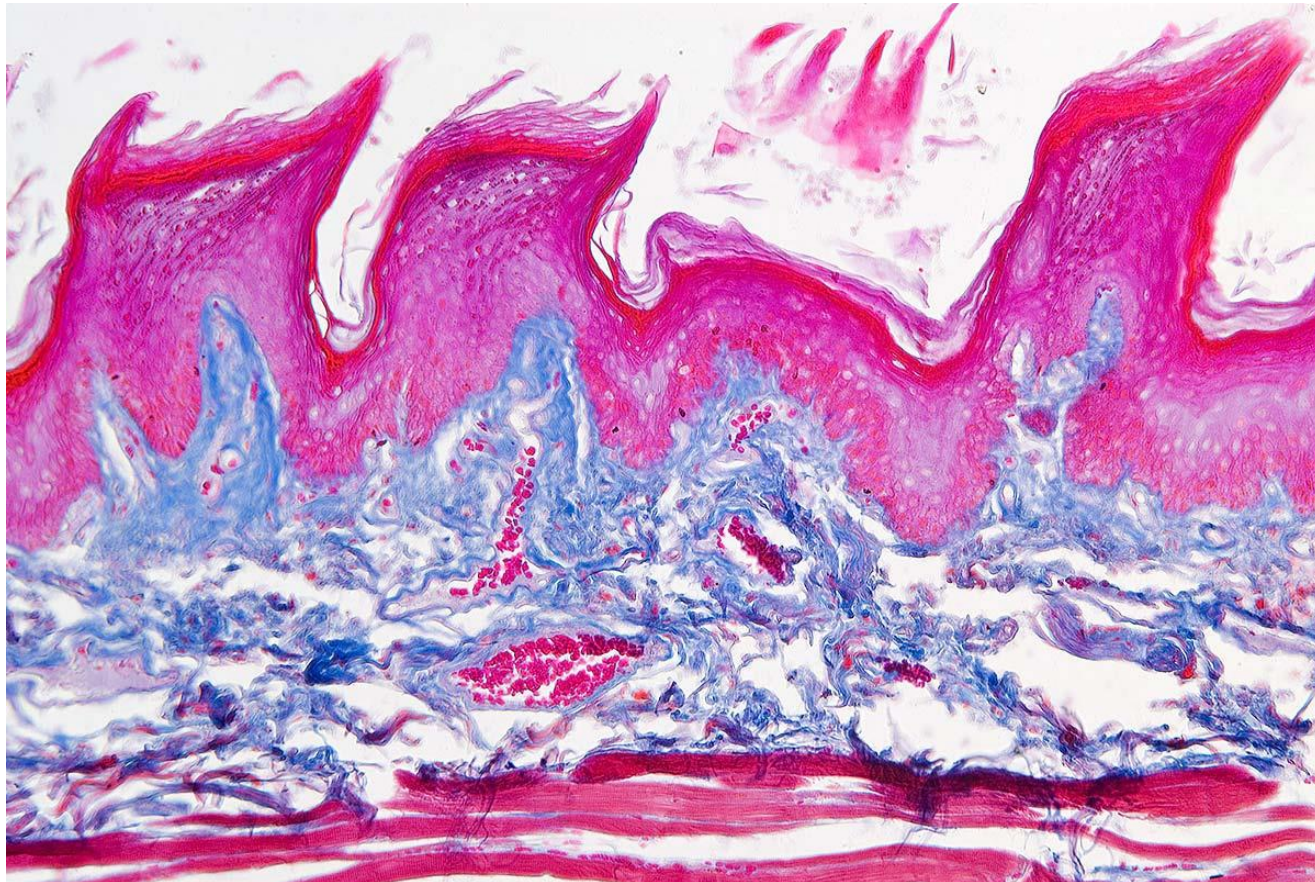

Kleuren van preparaten

- Tong van een hond
- Verschillende structuren kunnen gedifferentieerd gekleurd worden

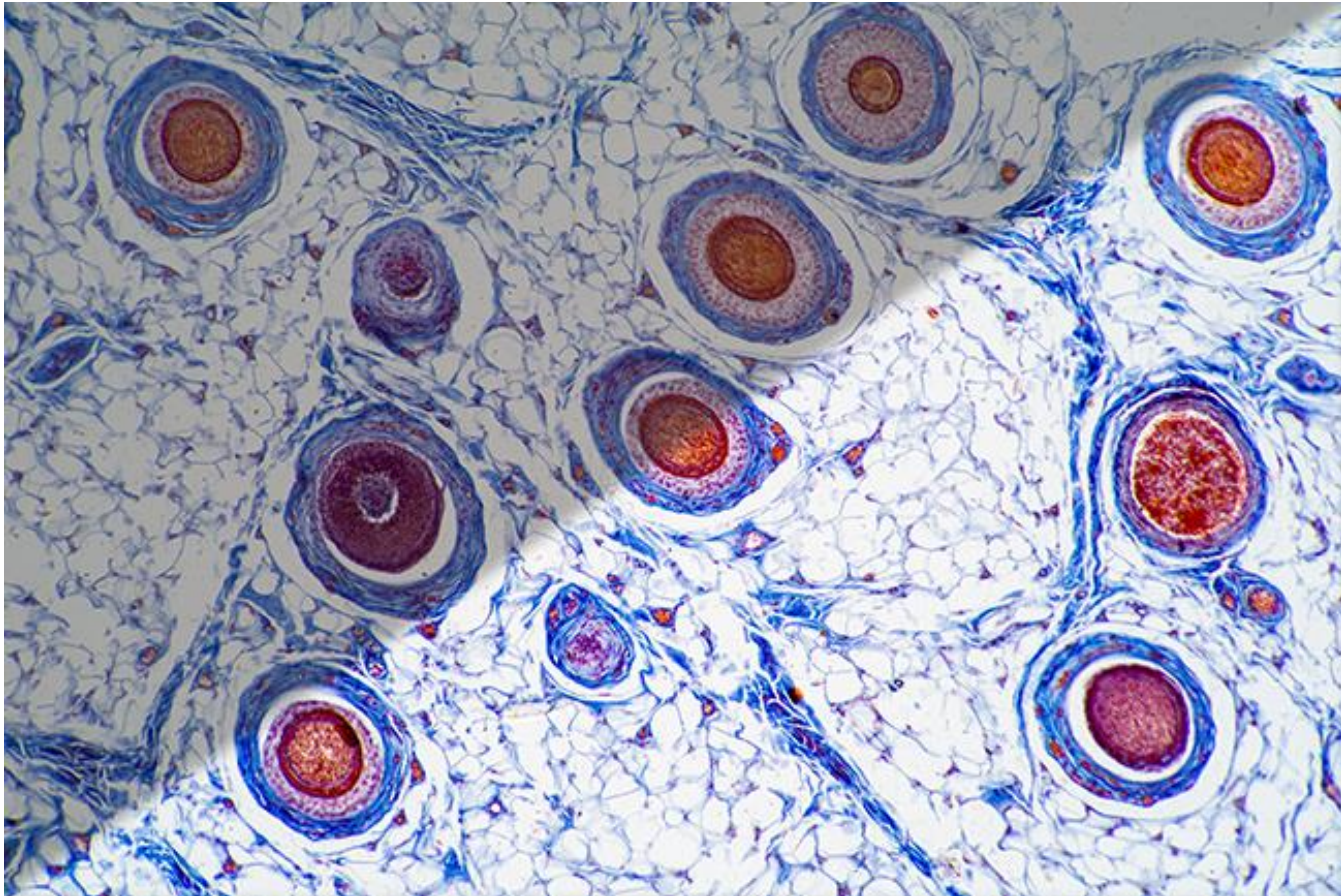

Microfotografie demo

Digitale beeldverbetering

Zelf bekijken van preparaten
